

İRLANDA ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İÇİNDEKİLER

1. GENEL BİLGİLER.....	2
2. GENEL EKONOMİK DURUM	6
3. DIŞ TİCARET	8
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR.....	13
5. TÜRKİYE İLE TİCARET	14
EKLER:.....	16

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	İrlanda
Nüfus	5.318.000 (Nisan 2024- IMF tahmini)
Dil	İngilizce (resmi dil), İrlandaca
Yüzölçümü	70.284 km ² (Kuzey İrlanda hariç)
Başkent	Dublin
Başlıca Şehirleri	Cork, Galway, Limerick ve Waterford
Yönetim Şekli	Parlamentar Cumhuriyet
Devlet Başkanı	Michael D. Higgins
Para Birimi	Avro (€)

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar

AB, DTÖ, BM, Avrupa Konseyi, IMF, FAO, Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası (IBRD), Uluslararası Kalkınma Birliği (IDA), Avrupa Kalkınma Bankası (EBRD), ILO, OECD, Dünya Sağlık Örgütü (WHO), UNCTAD, UNIDO, UNESCO.

Coğrafi Konum

Yaklaşık 362 km. uzunluğunda ve 225 km. genişliğinde bir ada devleti olan İrlanda Cumhuriyeti'nin yüzölçümü 70.284 kilometrekaredir. İrlanda'nın kuzeyinde İngiltere ile 360 kilometrelik bir sınırı bulunmaktadır. Solunda Atlantik Okyanusu, sağında ise İrlanda Denizi yer alan İrlanda Cumhuriyeti'nin kıyılarının toplam uzunluğu 1.448 kilometredir.

İrlanda, merkezinde kalker düzlükler bulunan, kıyılarda ise tepe ve dağlarla çevrili bir adadır. Adada çok yüksek dağlar bulunmamakta olup en yüksek noktası 1.041 metre ile ülkenin güneybatısında yer alan Kerry bölgesindeki Carrauntoohil'dir. Yine aynı bölgede bulunan Beenkeragh (1.010 metre), Caher (1.001 metre) ve Brandon Dağı (951 metre)'nin yanısıra, Wicklow bölgesinde yer alan Lugnaquilla (924 metre), Tipperary bölgesinde bulunan Galtymore (917 metre), Down bölgesindeki Donard (850 metre), Mayo'da yer alan Mweelrea (814 metre) ve Donegal'deki Errigal (749 metre) İrlanda'nın diğer yüksek dağları arasında yer almaktadır.

Kıyılar, girintili çıkıntılı olup, pek çok irili ufaklı doğal liman bulunmaktadır. Batı kıyısı açıklarında, başta Aran, Blasket, Achill ve Clare adaları olmak üzere pek çok büyüklü küçüklü ada yer almaktadır. İç kısımlarda ise irili ufaklı pek çok göl bulunmakta olup en büyükleri Derry'de yer alan Neagh (381 km²), Galway'de bulunan Corrib (176 km²), Clare'de yer alan Derg (118 km²), Fermanagh'da bulunan Erne (112 km²) ve Westmeath'de yer alan Ree (105 km²) gölleridir.

İrlanda'nın en uzun ırmağı olan Shannon, ülkenin kuzey iç kesimlerinden başlayıp, güney ve güneybatı istikametinde yaklaşık 360 km. aktıktan sonra, batı kıyılarında denize boşalmaktadır. Diğer büyük nehirler arasında Barrow (192 km.), Suir (184 km.) ve Blackwater (168 km.)'ı saymak mümkündür. Doğuda Liffey nehri Dublin Körfezi'nde denize akmaktadır. Ayrıca, Cork'ta Lee ırmağı, Derry bölgesinde ise Foyle nehri akmaktadır.

Siyasi ve İdari Yapı

İrlanda parlamenter demokrasi ile idare edilmektedir. Hukuki düzenin temelini içtihatlar ve Anayasa uyarınca Parlamento tarafından çıkartılan yasalar teşkil etmektedir. Ayrıca, AB tarafından çıkartılan mevzuat da İrlanda'da yürürlükte kabul edilmektedir.

İdari sistem güçler ayrılığı esasına dayanmaktadır. Cumhurbaşkanı, Ulusal Meclis ve Hükümetin yetkileri ile yargının yapısı ve güçleri Anayasa ile belirlenmiştir.

Cumhurbaşkanı devletin başıdır. Cumhurbaşkanları, doğrudan halk tarafından seçilmekte, 7 yıl için göreve gelmekte ve bir defaya mahsus olmak üzere yeniden seçilebilmektedir. Cumhurbaşkanı'nın yetkileri daha çok sembolik olup yetkilerinin büyük bir bölümü ancak hükümetin tavsiyesi üzerine uygulanabilme özelliğine sahiptir.

İrlanda Cumhurbaşkanı, 26 Ekim 2018 tarihinde yapılan cumhurbaşkanlığı seçimlerinde ikinci kez Cumhurbaşkanlığına seçilen, İşçi Partisi kökenli Michael D. Higgins'dir.

İrlanda'nın Anayasası, hükümetin yetkilerini belirlemekte, hem cumhurbaşkanının, hem de Parlamento'daki her iki Meclisin (Temsilciler Meclisi ve Senato) yetkilerini ve görevlerini düzenlemektedir. Ayrıca, mahkemelerin yapısı ve yetkileri ile temel vatandaşlık hakları da Anayasa'da yer almaktadır.

İrlanda'da ilk Meclis ("Dail Eireann") 1919 yılında açılmıştır. İlk Meclis, tüm dünya ülkelerine çağrı niteliğinde "Message to the Free Nations of the World" adlı bir beyanname yayımlamış; anılan metinde, İrlanda Meclisinin hürriyet, adalet ve uluslararası hukuktan yana olduğu vurgulanmış ve halkların özgür iradeleriyle kendi geleceklerine dair kararları kendilerinin alması gerektiği savunulmuştur.

Parlamento ("Oireachtas") iki kanatlı olup, Millet Meclisi'nde ("Dail") 158 milletvekili, Senato'da ("Seanad") ise 60 Senatör bulunmaktadır. Millet Meclisi seçimleri her beş yılda bir 40 seçim bölgesinde yapılmaktadır. Genel seçimlerde nispi temsil esas olup, milletvekilleri taşınabilir tek oy sistemiyle seçilmektedir. 60 üyeli Senato'nun 11 üyesi Başbakan (Taoiseach) tarafından önerilmekte, 43'ü beş ayrı meslek grubu tarafından (kültür-egitim, tarım, istihdam, ticaret-sanayi ve idari), 6'sı ise üniversiteler tarafından seçilmektedir. Senato yasa önerebilmek veya yasalarda değişiklik yapabilmekle birlikte, Ulusal Meclisin bunları reddetme hakkı bulunmaktadır.

İrlanda'da yerel yönetim 1898 tarihli Mahalli Yönetim Kanunu'na dayanmaktadır. Söz konusu kanunla yerel yönetimde İngiliz sistemi esas alınarak, "Vilayetler (county)" oluşturulmuştur. Yerel yönetim teşkilatı, 29 vilayet (İrlanda'da 26 vilayet bulunmakla birlikte, tarihi nedenlerden veya büyüklüklerinden ötürü bazıları birden fazla konsey ile temsil edilmektedir), 5 şehir, 75 ilçe ve 5 kaza konseyinden (belediye meclisi) oluşmaktadır. Yerel idare, konut-inşaat, karayolu taşımacılığı, su ve kanalizasyon işleri, kalkınma teşvikleri, çevre koruma, rekreasyon, eğitim ve sağlık işlerinden sorumludur. Meclis üyeleri, beş yılda bir yapılan yerel seçimlerle belirlenmektedir. Yerel seçimlerde İrlanda vatandaşı olmayan mukimlerin de seçme ve seçilme hakları bulunmaktadır.

AB yapısal fonları açısından 1999 yılında ülke, "Sınır, Orta Alanlar, Batı Bölgesi (Border, Midland and Western Region)" ve "Güney ve Doğu Bölgesi (Southern and Eastern Region)" olarak iki bölgeye ayrılmıştır. AB, "Güney ve Doğu Bölgesi"ni daha gelişmiş olarak kabul ettiğinden, fonlar ağırlıklı olarak "Sınır (Kuzey İrlanda sınırı kastedilmektedir), Orta Alanlar ve Batı Bölgesi"ne verilmektedir. AB fonlarıyla desteklenen bölgesel kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde işbirliği imkânlarını arttırmak amacıyla iki "Bölgesel Meclis (Regional Assembly)" oluşturulmuştur. "Sınır, Orta Alanlar, Batı Bölgesi" Meclisi 29 üyeden, "Güney ve Doğu Bölgesi" Meclisi ise 41 konsey üyesinden oluşmaktadır. Bölgesel meclislerde yer alan üyeler kendi konseylerince belirlenmektedir.

İrlanda, dört coğrafi bölgeye (Munster, Ulster, Leinster ve Connacht) ayrılmıştır. Bu bölgelerin yönetim ve idari anlamda işlevleri bulunmamaktadır.

İrlanda'da normal koşullarda 2021 yılında yapılması planlanan Parlamento genel seçimi, Birleşik Krallık'ın Avrupa Birliği'nden ayrılması ("Brexit") sürecinin, Kuzey İrlanda sınır sorunu başta olmak üzere ülke iç siyasetinde yarattığı belirsizlikler nedeniyle öne çekilmiş ve 8 Şubat 2020 tarihinde erken bir genel seçim gerçekleştirilmiştir. Seçim sonucunda Fine Gael ve Fianna Fail partileri Yeşiller

Partisi ile birlikte bir koalisyon hükümeti kurmuştur. Başbakan (Taoiseach), Fianna Fail partisi lideri Micheal Martin'dir.

Ülkede bir sonraki Parlamento seçimlerinin Mart 2025'te, Cumhurbaşkanlığı seçiminin Ekim 2025'te gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

Nüfus ve İstihdam

IMF verilerine göre 2024 yılında 5,32 milyon kişi ile dünyada 116. sırada yer alan İrlanda nüfusunun 2029 yılında 5,61 milyon kişi olacağı tahmin edilmektedir.

İrlanda İstatistik Kurumu (Central Statistics Office-<https://www.cso.ie/en>) 30 Mayıs 2023 tarihli verilerine göre ülkenin toplam nüfusu 2022 yılı itibarı ile 5.149.139'dur. Nüfus, 1851 yılından sonra görülen en yüksek seviyeye ulaşmıştır.

İrlanda nüfusu yaşlanmaktadır. 2011 yılında 36,1, 2016 yılında 37,4 olan yaş ortalaması 2022 yılında 38,8'e yükselmiştir. Nüfusu en fazla artan yaş grubu 70 yaş üzeridir. 70 yaş üzeri nüfusta %26 artış kaydedilmiştir. 25-39 yaş arası nüfusta ise %4 azalma söz konusudur. Ülkede 2.544.549 erkek ve 2.604.590 kadın bulunmaktadır. Nüfusun büyük bir bölümü ülkenin doğu ve güney kesimlerinde yaşamaktadır. Dublin en kalabalık kenttir. Nüfusun yaklaşık %30'u Dublin'de yaşamaktadır.

İrlanda'nın nüfusu Nisan 2016-Nisan2022 arasındaki altı yıllık dönemde %8 (387.274 kişi) artmıştır. Ülkenin tüm bölgelerinde nüfus artmıştır. Donegal, Kilkenny, ve Tipperary %5, Longford %14 nüfus artışı kaydetmiştir. Ülkenin doğusundaki bölgeler en fazla nüfusu artan bölgeler olup, Meath %13, Fingal %12 ve Kildare %11 nüfus artışı kaydetmiştir.

Ülke nüfusunun %84'ünü İrlanda vatandaşları oluşturmaktadır. Çifte vatandaşlık sahibi kişilerin sayısı 2016 yılından bu yana %63 artarak 170.597'ye ulaşmıştır. Ülkede yaşayan yabancıların sayısı 631.785 olup, İrlanda'da yerleşik nüfusun %12'sini oluşturmaktadır.

İrlanda, İngilizce konuşan, genç ve dinamik bir işgücü piyasasına sahiptir. Nüfusun yapısı nedeniyle, bu durumun öngörülebilir gelecekte de devam edecek olması uluslararası firmaların İrlanda'ya seçmeleri açısından çekici bir ortam yaratmaktadır.

IMF verilerine göre ülkedeki işsiz sayısının toplam işgücüne oranının 2024 yılında %4,4 olacağı ve İrlanda'nın işsizliğin yüksek olduğu ülkeler arasında 67. sırayı alacağı tahmin edilmektedir. İrlanda İstatistik Kurumu verilerine göre 2024 yılı Mayıs ayı itibarı ile ülkede aylık işsizlik oranı %4'tür.

Doğal Kaynaklar ve Çevre

İrlanda topraklarının yaklaşık üçte ikisi çayır ve meralardan meydana gelmektedir. Ormanlık alan çok azdır. En çok rastlanan ağaçlar meşe, dişbudak ve akağaçtır.

İrlanda zengin mineral yataklarına sahip bulunmamaktadır. Bununla birlikte, dünyanın en büyük çinko/kurşun yatakları arasında yer alan bir rezerv, Meath bölgesinde yer alan Navan yakınlarında yer almaktadır. 1970'lerde keşfedilen bu yataklar madencilikte bir sıçrama yaratmıştır. Ülkenin diğer madenleri arasında bakır, alçıtaşı, kireçtaşı, dolomit, ayrıca az miktarda gümüş, sülfür ve barit bulunmaktadır.

Düşük kaliteli kömür yatakları bulunmakta ise de ülkede daha çok turba bulunmakta ve yakıt olarak da kullanılmaktadır. Turbanın kaynağını çürümüş bitkiler teşkil etmektedir. Çürümüş bitkilerden oluşan tabakanın kalınlığı birkaç santimetre ile 15 metre arasında değişmekte olup, İrlanda topraklarının yaklaşık 1/10'unu oluşturmaktadır.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar \$)	533,56	545,79	564,02	586,86	612,63	639,45	667,93	696,95
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	9,4	-3,2	1,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - \$)	103.291	104.272	106.059	109.153	112.706	116.359	120.220	124.201
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	8,0	5,2	2,4	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	10,8	9,9	10,4	9,6	8,8	8,0	7,6	7,3
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	4,5	4,3	4,4	4,5	4,6	4,7	4,8	5,0
Nüfus (milyon)	5,17	5,23	5,32	5,38	5,44	5,5	5,56	5,61
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	44,4	43,3	41,2	38,6	36,4	34,7	33,3	32,1

Kaynak: IMF-Nisan 2024

*: Tahmin

İrlanda dünyanın en açık ve ihracat odaklı ekonomilerinden biridir. Ülke, aynı zamanda son yıllarda Avrupa'nın en hızlı büyüyen ekonomilerinden biri olmuştur.

İrlanda, cari fiyatlara göre GSYİH büyüklüğü bakımından 2024 yılı itibarı ile 196 ülke arasında dünyanın 26. büyük ekonomisidir. 2024 yılında 564 milyar dolar olacağı tahmin edilen cari fiyatlara göre GSYİH'nın, 2025 yılında 586,9 milyar dolar olması beklenmektedir.

Ülke, 2024 yılında 106.059 dolarlık cari fiyatlara göre kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 2. sırada yer almaktadır. İrlanda, yüksek gelirli ülke kategorisinde bir ülke olup, dış ticaret fazlası vermektedir.

Ülkede çok sayıda büyük çok uluslu şirketin idare merkezi bulunmaktadır. Bu şirketlerin ana faaliyet alanları teknoloji, ilaç/kimya sanayi sektörleridir. İnşaat ve perakende sektörleri ülkenin en gelişmiş sektörleridir. Çok uluslu şirketlerin GSYİH'daki payı 2020 yılından beri %50'lerin üzerindedir. İrlanda ekonomisinin çok uluslu şirketlere bağımlılığı istihdam verilerinden de anlaşılmaktadır. 275.000'den fazla çalışan çok uluslu şirketlerde istihdam edilmektedir.

2023 yılında GSYİH %3,2 daralmıştır. 2024 yılında sabit fiyatlara göre %1,5 oranında artması beklenen GSYİH'nın, 2025 yılında %2,5 oranında artacağı tahmin edilmektedir. Büyümedeki toparlanma, 2023 yılında finansman maliyetlerindeki yükselme ve ilaç sanayi ihracatındaki düşüş nedeniyle gerileyen çok uluslu şirketlerin faaliyetlerinin yeniden artmaya başlaması sayesinde gerçekleşmiştir. İç piyasada ekonomik faaliyetlerin kademeli olarak güçlenmesi beklenmektedir.

2023'te %3,2 artan özel tüketim harcamalarının, yüksek seyreden fiyatlar, azalan hane halkı tasarrufu ve daha önceden başlayan parasal sıkılaştırmanın etkilerinin henüz görülmeye başlaması ile 2024'te %2'ye gerilemesi beklenmektedir. Yıl ortasından itibaren ücretlerde artış, mali önlemler, azalan enflasyon ve faiz oranlarında düşüş eğilimi özel tüketimi bir miktar destekleyecektir. Özel tüketimin 2025'te %2,3 büyümesi ve 2026-2028 arasında ortalama %2,9 artış kaydetmesi beklenmektedir.

IMF verilerine göre 2024 yılında %2,4 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının 2025 yılında %2 olacağı tahmin edilmektedir. İrlanda İstatistik Ofisi'ne göre 2024 yılı Mayıs ayında yıllık tüketici fiyatları enflasyonu %2,6'dır. Böylece, yıllık enflasyon oranı Eylül 2021'den bu yana 7. defa %5'in altında gerçekleşmiştir. Enerji ve işlenmemiş gıda hariç TÜFE Mayıs 2024'e kadar olan 12 ayda %3,5 artarken, en büyük artış gösteren kalemler ulaştırma (+%6,7) ve restoranlar ve oteller (+%4,7) olmuştur. Mayıs 2023'e kıyasla rekor fiyat düşüşü kaydeden kalemler ise giyim ve ayakkabı (-%6,3), mobilyalar, ev gereçleri (-%1,4) olmuştur.

2024 yılında %10,4 oranında fazla vereceği tahmin edilen cari işlemler dengesinin GSYİH'ya oranının, 2025 yılında da %9,6 oranında fazla vermesi beklenmektedir.

2024 yılında %41,2 olacağı tahmin edilen devletin genel net borcunun GSYİH'ya oranının, 2025 yılında %38,6 olması beklenmektedir.

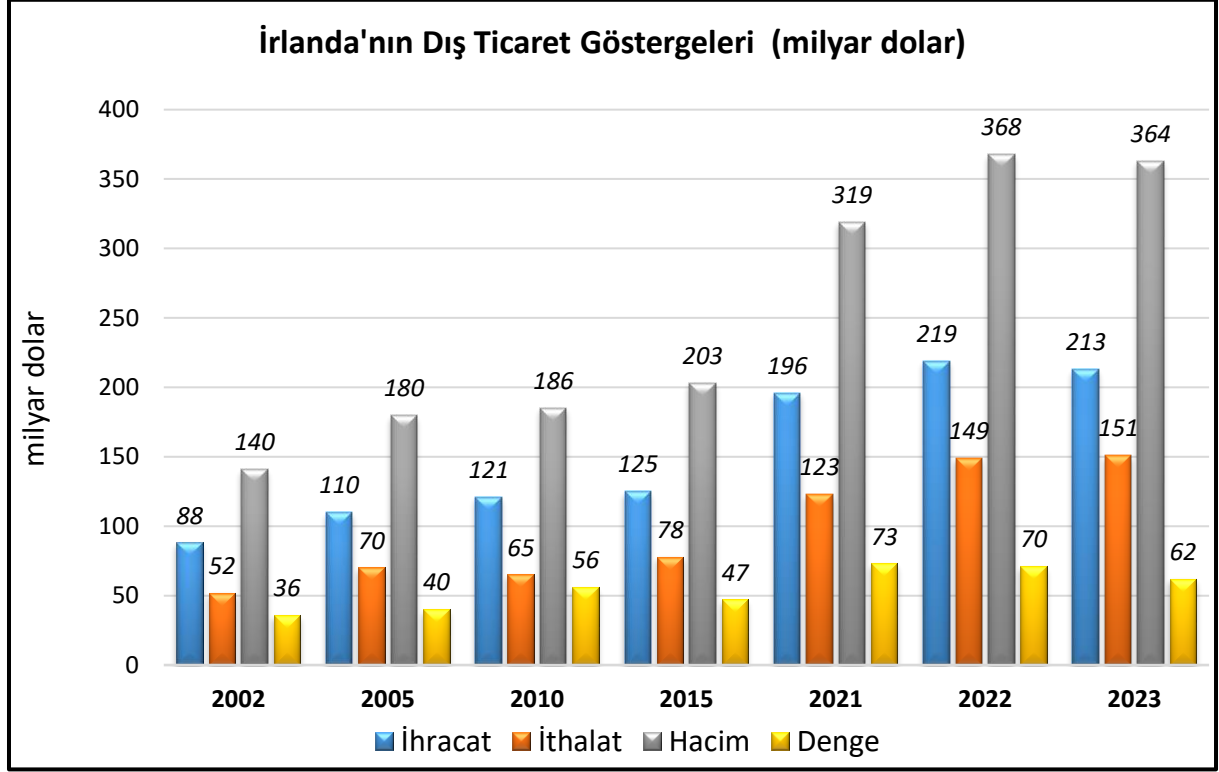
2020-2022 döneminde toplam doğrudan yabancı yatırım miktarı 73 milyar dolar olan İrlanda, 2022 yılında 1,4 trilyon dolarlık toplam yabancı sermaye stoku ile dünyada 7. sıradadır.

Birleşik Krallık'ın AB'den ayrılması İrlanda'yı Kuzey İrlanda protokolünden kaynaklanan karmaşıklıklar nedeniyle diğer AB ülkelerine kıyasla çok daha olumsuz etkilemiştir.

2021 yılında İrlanda, BM insani gelişmişlik endeksine göre dünyada 191 ülke arasında 8. sıradadır. 2022 yılında ekonomik serbestlik endeksine göre İrlanda, dünyada 176 ülke arasında 3. sıradadır. Küresel rekabetçilik açısından 2019 yılı verilerine göre dünyadaki 141 ülke arasında İrlanda 24. sıradadır. Dünya Bankası iş yapma kolaylığı endeksine göre İrlanda, 2020 yılında iş yapma kolaylığı açısından dünyada 190 ülke arasında 24. sıradadır.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Kaynak: Trademap-İrlanda verileri

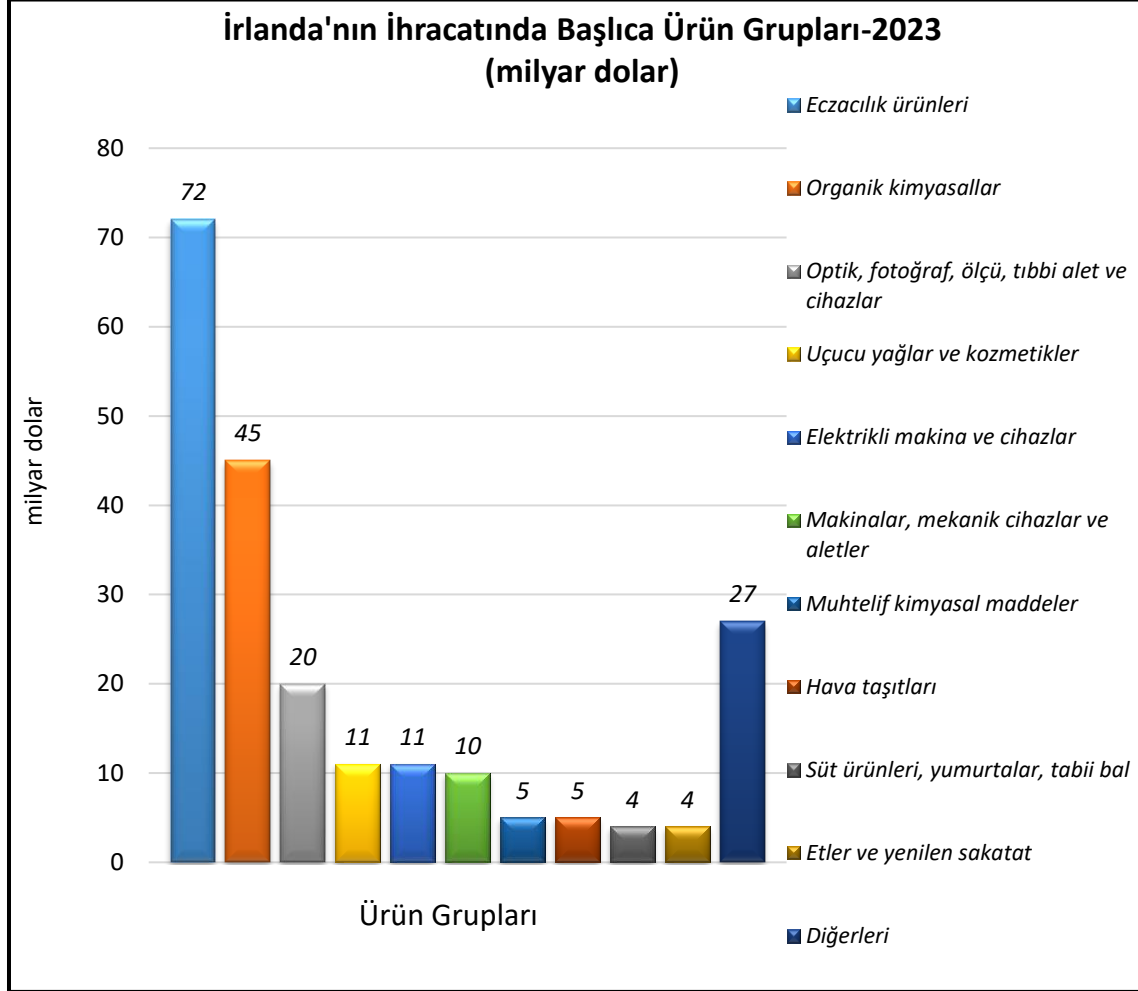
İrlanda, 2023 yılında 213 milyar dolarlık (%3 azalan) ihracatla dünya ihracatında %0,9 pay ile 32. sıradadır. Ülkenin 2023 yılında dünyadan ithalatı önceki yıla göre %1,3 artarak 151 milyar dolara ulaşmıştır. İrlanda 2023 yılında dünya ithalatında %0,6 pay ile 33. sıradadır.

Ülkenin 2023 yılında ihraç ettiği başlıca ürün grupları; eczacılık ürünleri, organik kimyasallar, optik, fotoğraf, ölçü, tıbbi alet ve cihazlar, uçucu yağlar ve kozmetikler, elektrikli makine ve cihazlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, muhtelif kimyasal maddeler, hava taşıtları, süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, etler ve yenilen sakatattır.

Ülkenin 2023 yılı ithalatında başlıca ürün grupları; organik kimyasallar, hava taşıtları, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, eczacılık ürünleri, elektrikli makina ve cihazlar, mineral yakıtlar, yağlar, motorlu kara taşıtları, optik, fotoğraf, ölçü, tıbbi alet ve cihazlar, plastikler ve mamulleri, demir veya çelikten eşyadır.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

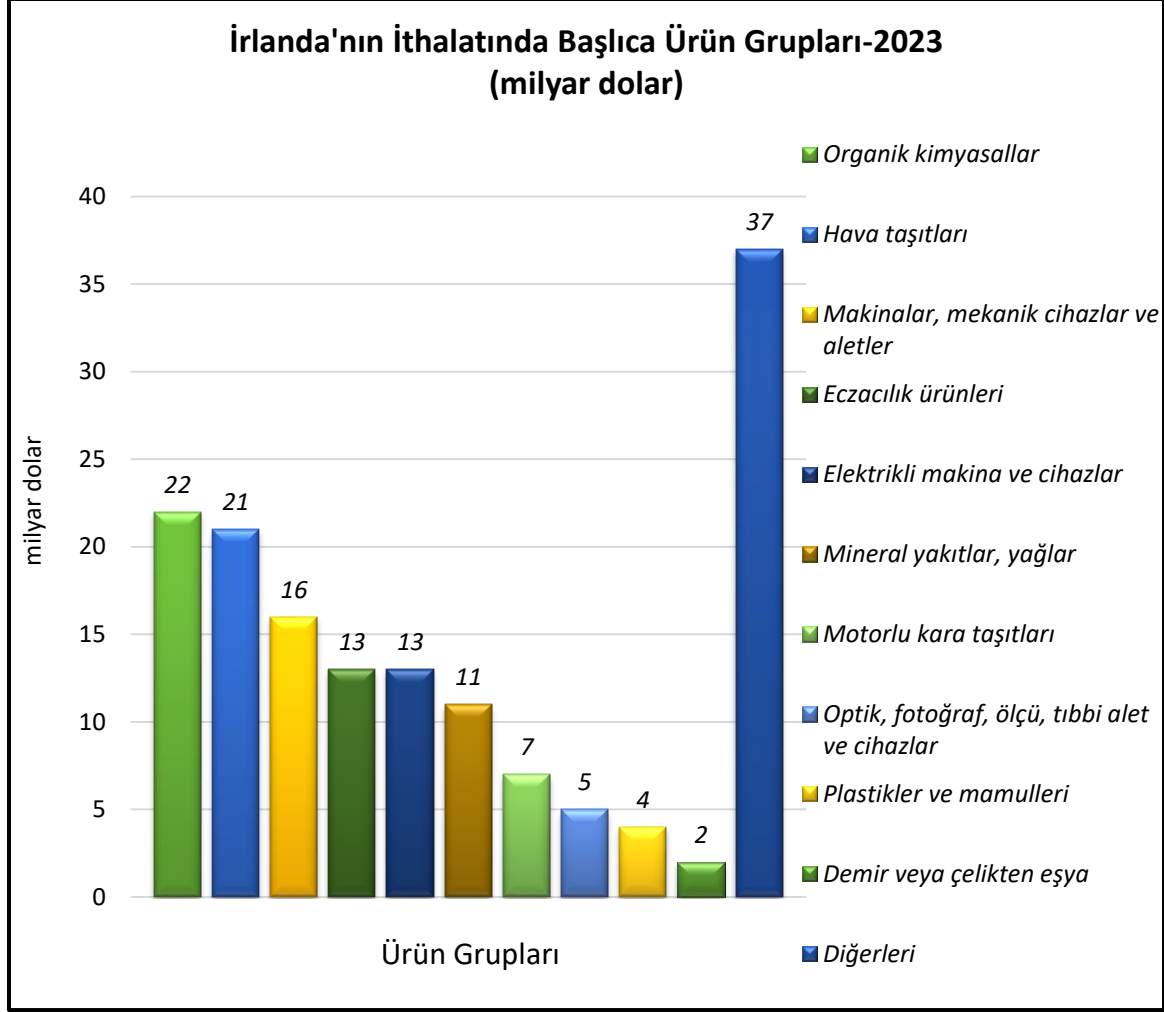
İhracat

Kaynak: Trademap-İrlanda verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak: Trademap-İrlanda verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

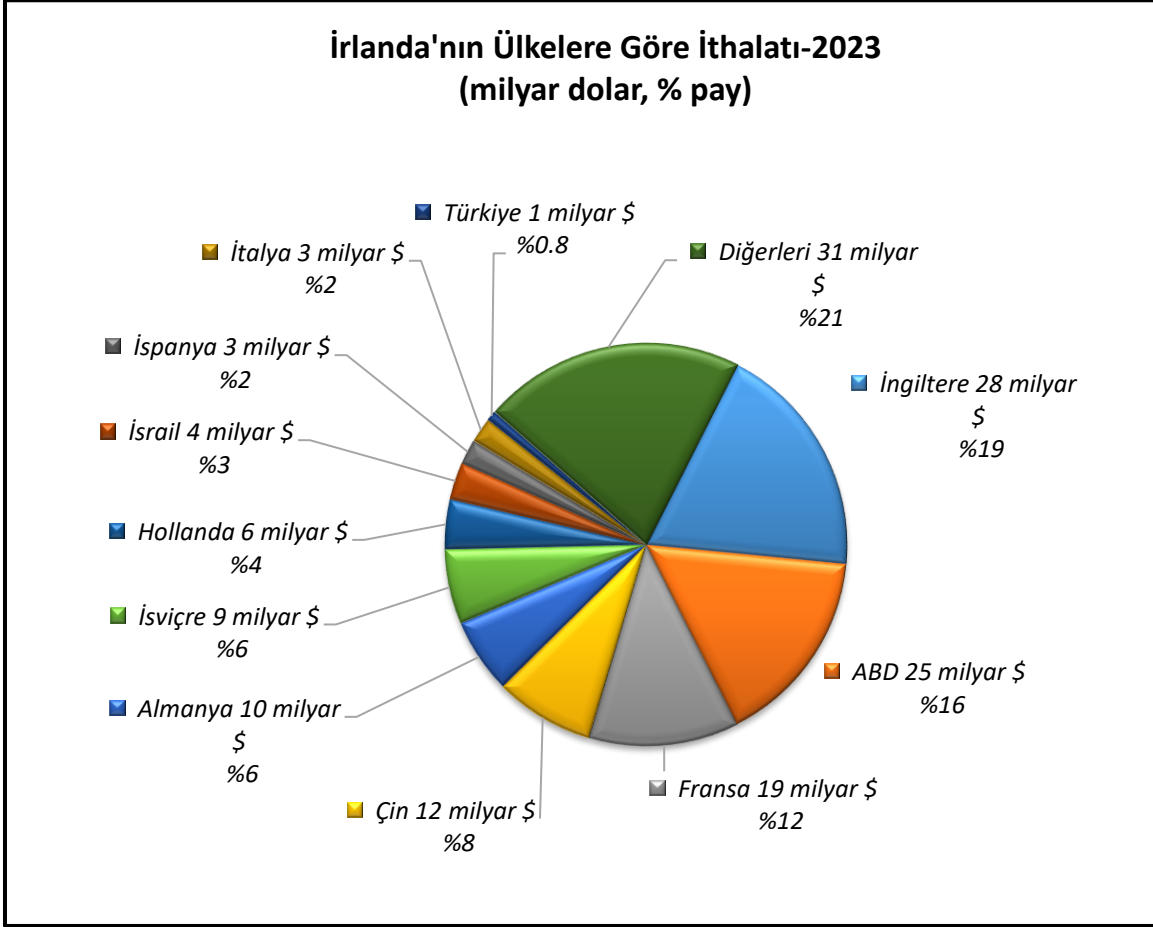
İhracat

Kaynak: Trademap-İrlanda verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

UNCTAD verilerine göre, İrlanda'ya 2022 yılında 1,5 milyar dolar tutarında doğrudan yabancı yatırım girişı olmuştur. 2022 yılı itibarı ile ülkedeki doğrudan yabancı yatırım stoku 1,41 trilyon dolardır. İrlanda'dan dünyaya doğrudan yatırım akışı ise 2022 yılında 5,3 milyar dolar olmuştur. 2022 yılı itibarı ile ülke dışına çıkan doğrudan yatırım stoku 1,18 trilyon dolardır.

Yabancı Yatırım Mevzuatı

İrlanda'da vergi mevzuatı AB Rekabet Hukuku ve OECD kuralları ile uyumlu olup, açık, sabit ve şeffaf bir vergi sistemine sahiptir. Şirketler için kurumlar vergisi oranı %12,5'tur. 2003 yılından beri uygulanmakta olan %12,5'luk kurumlar vergisi oranı ülkenin yabancı yatırım çekme stratejisinin önemli bir ayağıdır. 2024 yılından itibaren yıllık cirosu 750 milyon avronun üzerinde olan şirketler, %12,5 standart kurumlar vergisi oranına ek olarak elde ettikleri kar üzerinden %2,5 oranında vergi ödemekle mükellef hale getirilmiştir.

İrlanda'da "Ulusal Kalkınma Planı" çerçevesinde 2018-2027 yılları arasında 116 milyar Avro tutarında yatırım gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.

En çok yatırım yapılan sektörler medikal teknoloji, ilaç, yazılım, temiz enerji ve finansal hizmetler sektörleridir.

İrlanda sağladığı uygun ortam sayesinde çok başarılı bir doğrudan yabancı yatırım üssü oluşturmuştur. Toplam istihdamın %10'dan fazlası doğrudan yabancı yatırımlardan kaynaklanmaktadır. Ülkenin kurumlar vergisi gelirlerinin %50'den fazlası sadece 10 şirketten elde edilmektedir.

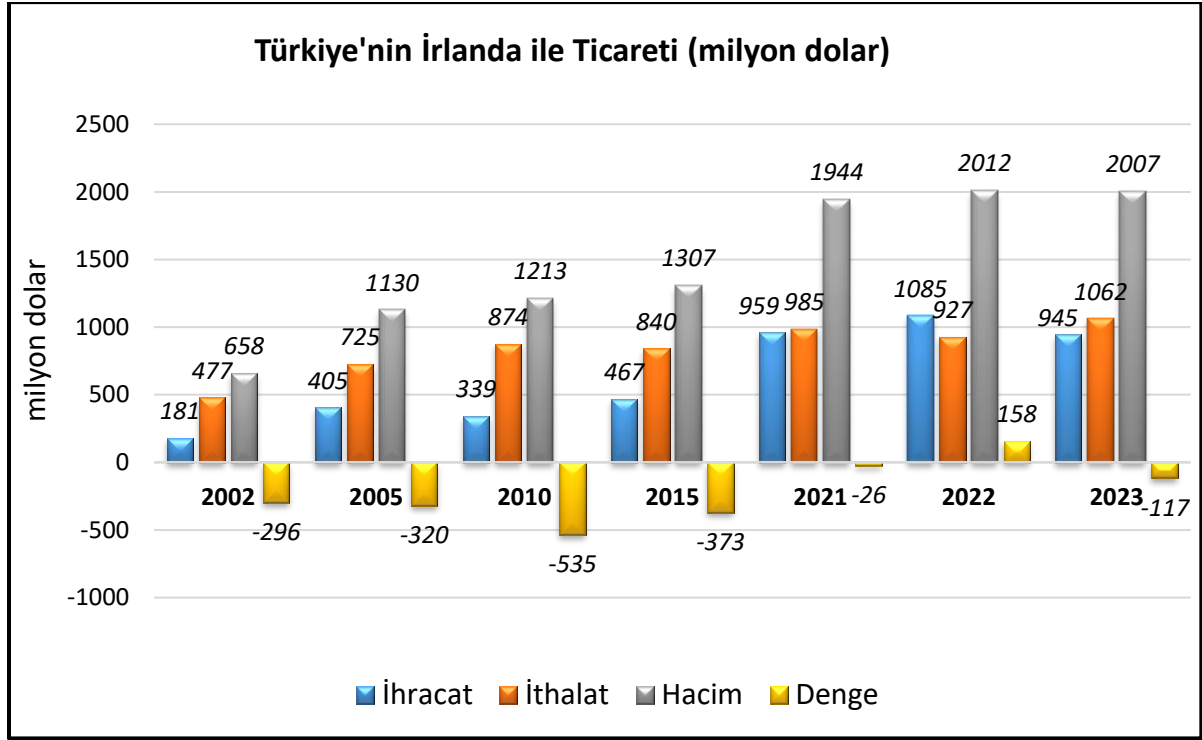
Ülkenin yatırım mevzuatı hakkında detaylı bilgi için <https://www.idaireland.com/> sayfası ziyaret edilebilir.

5. TÜRKİYE İLE TİCARET

Genel Durum

1845-1851 yılları arasında Büyük Kıtık geçiren İrlanda'ya 1847 yılında Sultan Abdülmecit tarafından maddi yardım gönderilmiştir. Buna ilave olarak, İrlanda halkının bağımsızlık mücadelesi ile Türk Kurtuluş Savaşının yaklaşık olarak aynı dönemde yaşanmaları ve bu mücadeleler sırasında İrlanda Millet Meclisi "Dail" ile TBMM'nin birbirlerini "Kurucu Meclis" olarak tanıyarak benzeri az görülen bir dayanışma sergilemeleri de Türkiye-İrlanda ilişkilerinin temelinde yer alan tarihi unsurlardır.

Türkiye-İrlanda Dış Ticareti

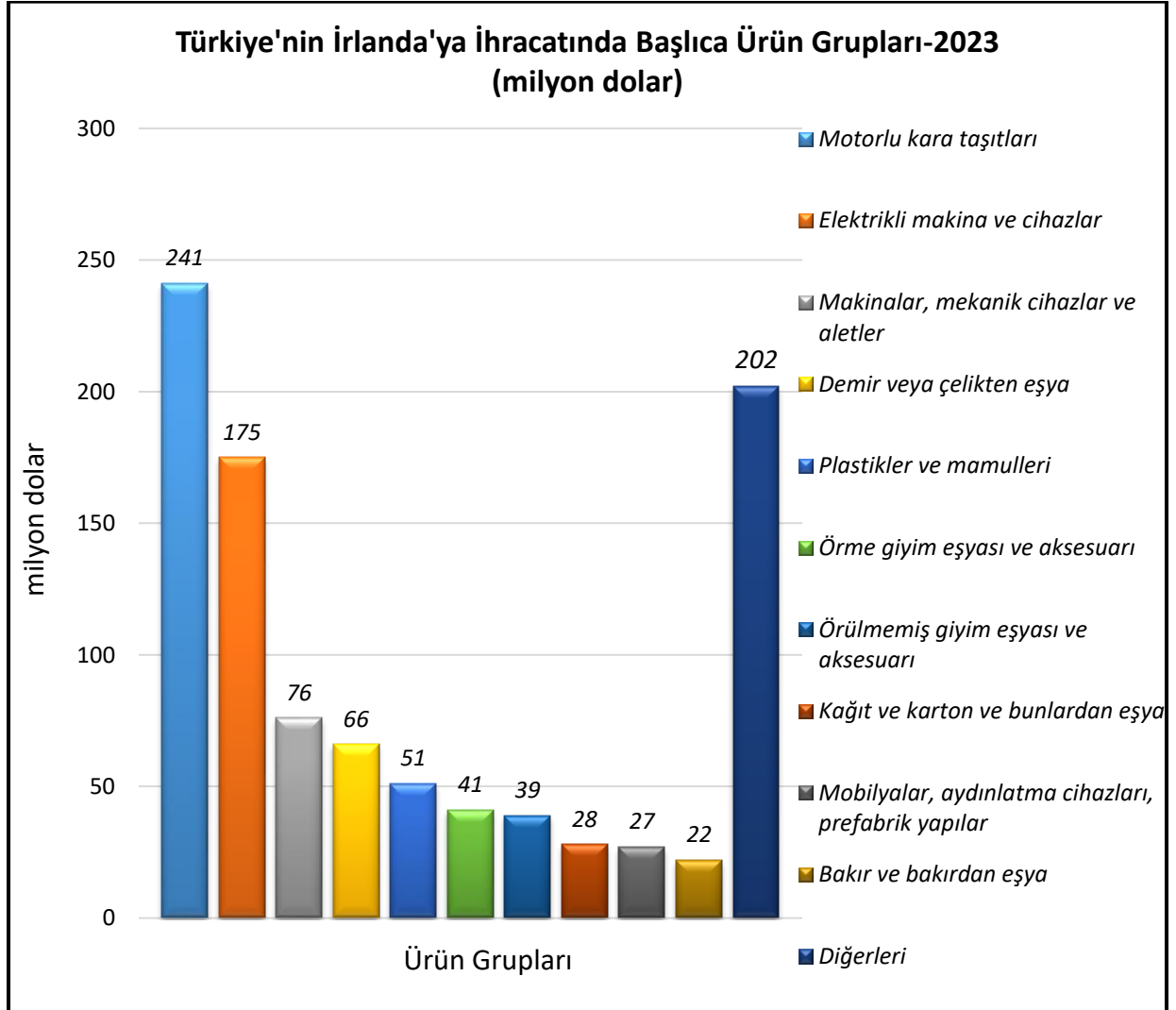
Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

Türkiye-İrlanda dış ticaretinin hacmi 2023 yılında 2 milyar dolardır. Ülkeye ihracatımız 2023 yılında bir önceki yıla göre %12,9 azalarak yaklaşık 945 milyon dolar olmuştur. 2023 yılında ülkenin toplam ihracatımızdaki payı %0,4 olup, İrlanda ihracatımızda 52. sıradadır. Ülkeden ithalatımız ise %14,5 artarak 1 milyar dolara ulaşmıştır. 2023 yılında ülkenin toplam ithalatımızdaki payı %0,29 olup, İrlanda ithalatımızda 51. sıradadır. Ülke ile ticaretimizde ülkemiz aleyhine 117 milyon dolarlık açık söz konusudur.

Ülkeye 2023 yılı ihracatımızda başlıca ürün grupları; motorlu kara taşıtları, elektrikli makina ve cihazlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, demir veya çelikten eşya, plastikler ve mamulleri, örme giyim eşyası ve aksesuarı, örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı, kağıt ve karton ve bunlardan eşya, mobilyalar, aydınlatma cihazları prefabrik yapılar, bakır ve bakırdan eşyadır.

Ülkeden 2023 yılı ithalatımızda başlıca ürün grupları; eczacılık ürünleri, optik, fotoğraf, ölçü, tıbbi alet ve cihazlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, uçucu yağlar ve kozmetikler, muhtelif kimyasal maddeler, inorganik kimyasallar, elektrikli makina ve cihazlar, organik kimyasallar, süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, kahve, çay, maya, sos, mama vb.'dir

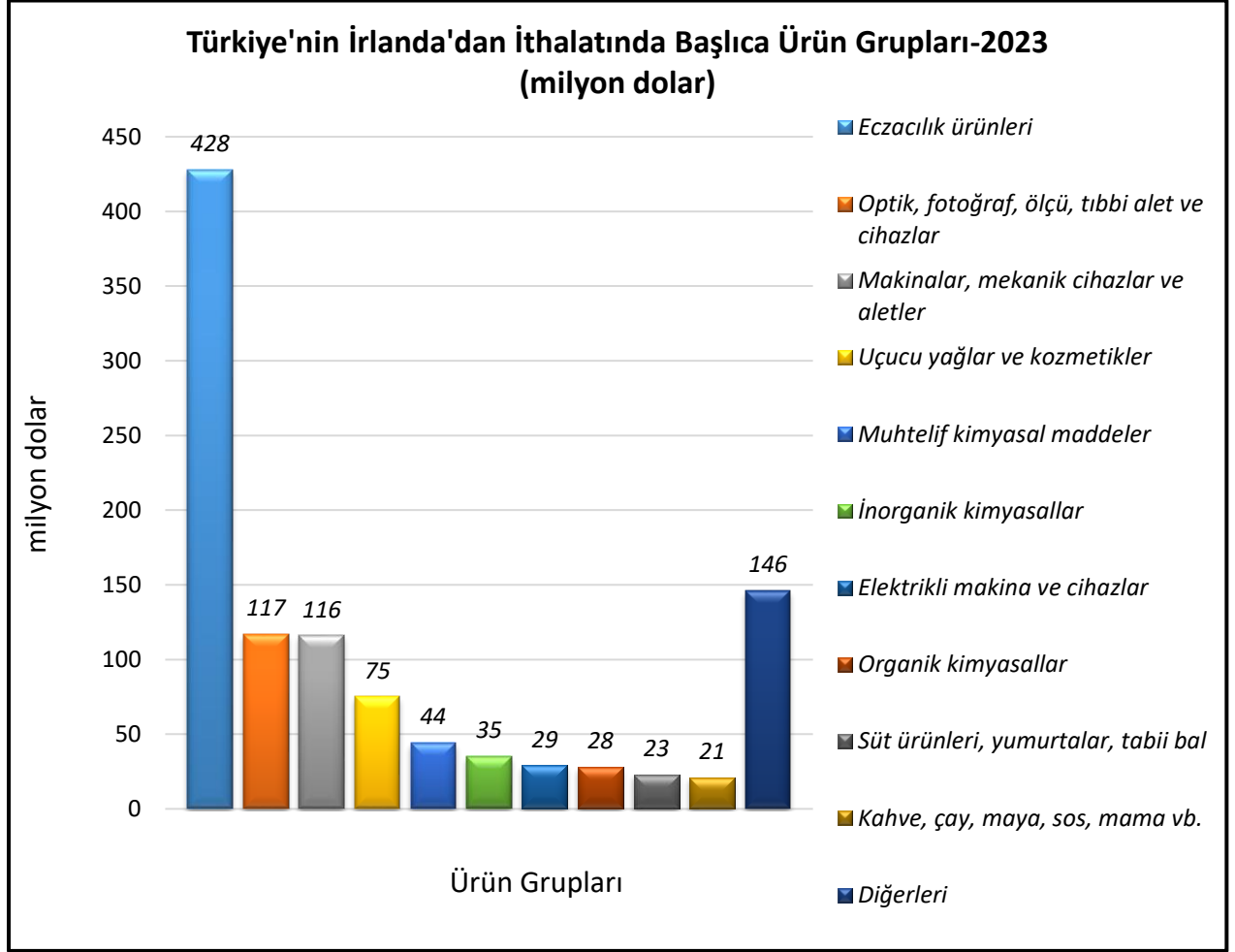
Türkiye'nin İrlanda'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin İrlanda'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Yatırım İlişkileri

TCMB verilerine göre Türkiye'nin 2022 yılı itibarıyla yurtdışına gerçekleştirdiği 51 milyar dolar değerindeki toplam yurtdışı doğrudan yatırım stokunda, İrlanda 42 milyon dolar ile 50. sıradadır. 2022 yılı itibarıyla yurtdışından Türkiye'ye gelen 193 milyar dolar değerindeki toplam doğrudan yatırım stokunda, İrlanda 6 milyar dolar ve %3 pay ile 13. sıradadır.

EKLER:**EK-1: İrlanda'nın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)**

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (%, 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			195 997 876	219 491 518	212 869 514	100,0	-3,0
1.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	43 760 461	48 517 181	44 396 803	20,9	-8,5
2.	2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	18 611 214	23 335 782	24 472 560	11,5	4,9
3.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	22 573 463	22 489 643	22 824 287	10,7	1,5
4.	2937	Hormonlar, prostaglandinler, thromboxanlar ve bunların öncelikle hormon olarak kullanılan türevleri	6 455 900	7 450 857	12 430 440	5,8	66,8
5.	3302	Sanayide ve içecek imalinde hammadde veya koku verici maddeler ve karışımlar	9 230 553	9 884 098	10 133 033	4,8	2,5
6.	9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	7 698 319	9 400 751	10 061 810	4,7	7
7.	9021	Ortopedik cihazlar; cebireler, kırıklar için cihazlar vb; protez organlar; işitme cihazları, vücut içi ve dışı cihazları	6 053 300	6 250 465	6 579 176	3,1	5,3
8.	8542	Elektronik entegre devreler	11 182 166	11 936 089	5 842 335	2,7	-51,1
9.	8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	3 631 920	2 572 702	4 748 155	2,2	84,6
10.	2934	Nükleik asitler ve bunların tuzları; diğer heterosiklik bileşikler	7 350 003	11 087 478	4 358 455	2,0	-60,7
11.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	3 199 863	3 572 639	3 239 118	1,5	-9,3
12.	3824	Dökümhane maçalarına veya kalıplarına mahsus müstahzar bağlayıcılar, kimya ve bağlı sanayide kull. diğer kimyasal ür.	2 746 268	2 473 818	3 219 005	1,5	30,1
13.	3003	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere karıştırılmış ilaçlar (dozsuz)	160 370	1 934 778	2 985 139	1,4	54,3
14.	2935	Sülfonamidler	3 399 430	2 810 039	2 156 204	1,0	-23,3
15.	0201	Sığır eti (taze/soğutulmuş)	1 958 159	2 121 423	2 148 940	1,0	1,3

Kaynak: Trademap-İrlanda verileri

EK-2: İrlanda'nın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			122 740 451	148 629 539	150 611 380	100,0	1,3
1.	8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	17 006 671	17 329 920	20 461 342	13,6	18,1
2.	2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	8 130 044	14 473 177	17 638 875	11,7	21,9
3.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	5 470 549	6 058 828	7 255 162	4,8	19,7
4.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	4 529 865	3 526 214	5 279 216	3,5	49,7
5.	8542	Elektronik entegre devreler	5 775 241	6 498 036	4 684 531	3,1	-27,9
6.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	2 844 554	5 176 527	4 331 067	2,9	-16,3
7.	8703	Otomobiller	2 751 785	3 123 640	4 276 022	2,8	36,9
8.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	2 019 133	5 108 374	3 819 526	2,5	-25,2
9.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	3 866 143	4 024 622	3 328 938	2,2	-17,3
10.	8486	Yarı iletken disklerin, külçelerin, entegre devrelerin vb imalatında kullanılan makine ve cihazlar; aksam-parça-aksesuar	517 547	3 572 563	3 230 800	2,1	-9,6
11.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	2 141 198	2 462 117	2 429 640	1,6	-1,3
12.	9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	1 637 775	1 658 114	1 947 172	1,3	17,4
13.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	1 639 210	2 538 758	1 867 579	1,2	-26,4
14.	9021	Ortopedik cihazlar; cebireler, kırıklar için cihazlar vb; protez organlar; işitme cihazları, vücut içi ve dışı cihazları	1 165 972	1 302 494	1 686 747	1,1	29,5
15.	8411	Turbojetler, turbopropellerler ve diğer gaz türbinleri	2 035 127	1 487 085	1 631 642	1,1	9,7

Kaynak: Trademap-İrlanda verileri

EK-3: İrlanda'nın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		195 997 876	219 491 518	212 869 514	100,0	-3,0
1.	ABD	62 173 544	66 570 620	58 828 192	27,6	-11,6
2.	İngiltere	21 521 971	23 325 257	24 306 655	11,4	4,2
3.	Almanya	21 039 433	26 567 263	22 092 336	10,4	-16,8
4.	Belçika	16 002 665	18 359 164	19 965 103	9,4	8,7
5.	Hollanda	11 113 210	15 031 086	18 049 777	8,5	20,1
6.	Çin	13 242 993	13 920 219	9 656 810	4,5	-30,6
7.	Fransa	6 373 773	7 501 025	7 352 224	3,5	-2,0
8.	İtalya	5 167 631	4 782 831	6 677 441	3,1	39,6
9.	İsviçre	3 327 137	3 448 969	4 493 580	2,1	30,3
10.	Kanada	1 562 530	3 566 567	4 430 771	2,1	24,2
11.	Japonya	3 211 037	4 413 864	4 121 177	1,9	-6,6
12.	İspanya	2 753 061	2 865 741	3 174 180	1,5	10,8
13.	Meksika	2 385 812	2 331 801	2 846 064	1,3	22,1
14.	Polonya	1 660 969	1 570 917	1 860 046	0,9	18,4
15.	Malezya	272 778	825 384	1 663 444	0,8	101,5
...
22.	Türkiye	848 669	885 769	850 556	0,4	-4,0

Kaynak: Trademap-İrlanda verileri

EK-4: İrlanda'nın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		122 740 451	148 629 539	150 611 380	100	1,3
1.	İngiltere	23 137 553	30 920 577	28 378 174	18,8	-8,2
2.	ABD	21 435 999	23 492 191	24 795 843	16,5	5,5
3.	Fransa	12 265 271	13 782 252	18 512 077	12,3	34,3
4.	Çin	9 996 878	15 233 640	11 553 221	7,7	-24,2
5.	Almanya	8 844 318	11 085 903	9 745 297	6,5	-12,1
6.	İsviçre	6 082 506	6 746 645	8 726 054	5,8	29,3
7.	Hollanda	5 419 498	4 991 009	6 077 235	4	21,8
8.	İsrail	2 884 363	5 093 004	3 903 275	2,6	-23,4
9.	İspanya	2 124 327	2 828 141	3 443 338	2,3	21,8
10.	İtalya	2 621 345	2 496 770	2 866 885	1,9	14,8
11.	Belçika	2 661 888	2 525 068	2 835 920	1,9	12,3
12.	Japonya	1 692 449	3 333 211	2 770 473	1,8	-16,9
13.	Meksika	520 376	648 672	2 002 166	1,3	208,7
14.	G. Kore	1 773 077	1 855 357	1 537 509	1	-17,1
15.	Tayvan	956 756	1 384 163	1 324 204	0,9	-4,3
...

17.	Türkiye	1 222 036	1 434 969	1 203 958	0,8	-16,1
-----	---------	-----------	-----------	-----------	-----	-------

Kaynak: Trademap-İrlanda verileri

Ek-5: Türkiye'nin İrlanda'ya İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			958 701	1 085 178	945 426	100,0	-12,9
1.	8703	Otomobiller	119 360	118 519	135 040	14,3	13,9
2.	8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	103 180	103 327	109 296	11,6	5,8
3.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	70 959	72 983	66 169	7	-9,3
4.	8503	Sadece veya esas itibarıyla 85.01 veya 85.02 pozisyonlarındaki makinalarda kullanılmaya elverişli aksam ve parçalar	11 249	29 528	29 239	3,1	-1
5.	8702	10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	9 681	17 499	28 013	3	60,1
6.	3920	Plastikten diğer levha, plaka, şerit, film, folye (gözeneksiz)	23 141	28 593	26 742	2,8	-6,5
7.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatla kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	2 941	34 126	24 287	2,6	-28,8
8.	8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	21 705	22 430	23 892	2,5	6,5
9.	7408	Bakır teller	29 339	18 981	20 015	2,1	5,4
10.	6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	13 973	20 525	18 960	2	-7,6
11.	8528	Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları	17 481	12 164	18 219	1,9	49,8
12.	3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	20 402	31 679	17 489	1,8	-44,8
13.	7306	Demir veya çelikten diğer ince ve kalın borular ve içi boş profiller	45 521	18 363	17 316	1,8	-5,7
14.	4819	Kağıttan, kartondan, selüloz vatkadan veya selüloz lif tabakalarından kutu, mafhaza, torba vb.	23 233	19 902	16 750	1,8	-15,8
15.	3923	Plastiklerden eşya taşınmasına veya ambalajlanmasına mahsus malzeme, tıpa, kapak, kapsül ve diğer kapama malzemeleri	10 840	12 866	13 670	1,4	6,2

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

Ek-6: Türkiye'nin İrlanda'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (%, 2022- 2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			984 787	927 212	1 062 119	100,0	14,5
1.	3002	İnsan kanı, hayvan kanı, serum, aşı, toksin vb. Ürünler	165 276	177 807	249 758	23,5	40,5
2.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	236 433	129 785	174 838	16,5	34,7
3.	3302	Sanayide ve içecek imalinde hammadde veya koku verici maddeler ve karışımlar	138 076	125 259	66 458	6,3	-46,9
4.	9021	Ortopedik cihazlar; cebireler, kırıklar için cihazlar vb; protez organlar; işitme cihazları, vücut içi ve dışı cihazları	43 093	60 428	59 782	5,6	-1,1
5.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	29 961	36 816	45 648	4,3	24
6.	8426	Gemi vinçleri, diğer vinçler, hareketli kaldırma çerçeveleri, lastik tekerlekli taşıyıcılar ve vinçli yük arabaları	370	825	38 169	3,6	4526,5
7.	2843	Kolloidal haldeki kıymetli metaller, kıymetli metallerin anorganik veya organik bileşikleri ve amalgamları	2 888	40 527	34 394	3,2	-15,1
8.	3824	Dökümhane maçalarına veya kalıplarına mahsus müstahzar bağlayıcılar, kimya ve bağlı sanayide kull. diğer kimyasal ür.	70 253	63 302	27 844	2,6	-56
9.	9027	Fiziksel-kimyasal analiz alet-cihazlar; akışkanlık, genleşme vb ölçü cihazlar; ısı-ışık-ses ölçme cihazları; mikrotomlar	7 237	10 083	23 798	2,2	136
10.	2101	Kahve, çay ve Paraguay çayı hülhasası, esans, konsantreleri ve müstahzarları	16 221	14 176	18 448	1,7	30,1
11.	1901	Malt hülhasası; un, nişasta ve malt esaslı müstahzarlar	21 619	19 411	17 853	1,7	-8
12.	102	Canlı büyükbaş hayvanlar (at, eşek, katır ve bardolar hariç)	9 811	0	16 703	1,6	0
13.	405	Sütten elde edilen yağlar, sürülerek yenilen süt ürünleri	967	902	16 589	1,6	1739,1
14.	3822	Laboratuvarlarda, teşhiste kullanılan reaktifler	8 768	12 252	15 473	1,5	26,3
15.	2208	Etil alkol (alkol derecesi < %80, taşıyıcı edilmemiş) ve damıtılarak elde edilmiş likör ve diğer alkollü içkiler	8 639	11 879	14 704	1,4	23,8

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri